

Piotr Niedzielski, Dariusz Trzmielak

Wprowadzenie

Ekonomiczne Problemy Usług nr 121, 7-10

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WPROWADZENIE

Z satysfakcją przekazujemy Czytelnikom zebrane w jednym dziele opracowania zagadnień dotyczących innowacyjności i biznesowego doradztwa w działalności naukowej, biznesowej i samorządowej. Wspólnym mianownikiem każdego z odrębnych artykułów są innowacje i działania zmierzające do ich rozwoju i wsparcia przez ośrodki naukowe, innowacyjnego biznesu i samorządowe. Innowacje stanowią o sile ekonomicznej gospodarki, nowoczesności i zaspakajają potrzeby rozwojowe zarówno podmiotów instytucjonalnych, jak i indywidualnych. Rozwój innowacji nie jest jednak możliwy bez odpowiedniego wsparcia doradczego udzielonego przede wszystkim przedsiębiorstwom, ale też ośrodkom naukowym posiadającym wiedzę i potencjał, by nowe technologie zostały skomercjalizowane przez przedsiębiorstwa. Ważnym elementem systemu innowacyjnego istniejącego w gospodarce są też samorządy. Samorządy regionalne i miejskie prowadzą politykę innowacyjną, która może stymulować wzrost gospodarczy oraz wprowadzanie innowacji technologicznych i społecznych.

Niniejsza publikacja, mająca na celu przedstawienie wszystkich wymienionych wyżej aspektów, składa się z sześciu części. Pierwsza część zatytułowana „Innowacyjność, innowacje i przedsiębiorczość” obejmuje pięć artykułów. Skupiają one uwagę na wybitnym organizatorze ośrodków innowacji i przedsiębiorczości profesorze Krzysztofie Matusiaku oraz innowacjach w sektorze transportowym i innowacyjności w procesach partnerskich. Podsumowaniem tej części jest artykuł o wpływie polityki innowacyjnej na funkcjonowanie polskich centrów badawczo-rozwojowych. Procesy innowacyjne opisywane w tej części odnoszą się do wzrostu ekonomicznego w oparciu o innowacje, zdolności

i motywacji w poszukiwaniu zastosowania nowych koncepcji i wzmocnienia potencjału innowacyjnego. Wszystkie te czynniki pośrednio lub bezpośrednio wpływają na innowacyjność przedsiębiorstw. Innowacyjność, innowacje i związana z nimi przedsiębiorczość mają ogromny wpływ na wszystkie aspekty życia człowieka, a nowe rozwiązania techniczne stanowią siłę napędową nowoczesnych, stale rozwijających się społeczeństw.

Autorzy drugiej części pt. „Innowacje i działalność innowacyjna przedsiębiorstw” omawiają innowacje w działalności usługowej w jednostkach badawczo-rozwojowych oraz w małych i średnich przedsiębiorstwach wspartych środkami unijnymi z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Waler poznawczy tej części stanowią przykłady: wykorzystania pożyczek dla wsparcia działalności innowacyjnej małych i średnich przedsiębiorstw, rozwiązań innowacyjnych, struktur organizacyjnych tworzonych dla wspierania innowacji, form organizacyjnych przedsiębiorców posiadających status centrów badawczo-rozwojowych, powstających w zależności od wysokości kapitału zakładowego oraz analiza empiryczna działalności innowacyjnej przedsiębiorstw usługowych. Ważnym aspektem poznawczym są też oceny autorów dotyczące efektywności wydatkowania środków publicznych na innowacje w szczególności związane z instrumentami zwrotnymi.

Trzecia część stanowi reakcję na gwałtownie rosnące znaczenie organizacji wirtualnych i doradztwo biznesowe przy wprowadzaniu na rynek innowacji. Opisywana problematyka wykorzystania usług doradczych w zarządzaniu przedsiębiorstwami, szczególnie w mikroprzedsiębiorstwach, ma przede wszystkim charakter ekonomiczny i psychologiczny. Autorzy przedstawiają refleksje natury psychologicznej występujące w doradztwie biznesowym i podkreślają ogromne znaczenie relacji konsultanta i beneficjenta usług. Wzajemne zaufanie jest przedstawiane jako podstawa prawidłowych relacji między stronami w trakcie realizacji doradztwa gospodarczego. Na uwagę czytelników zasługują też badania empiryczne przedstawione w trzeciej części, odnoszące się do poszukiwania korelacji między posiadaniem przez mikroprzedsiębiorstwa strategii rozwoju a kształtem procesu doradczego. Wysoka skuteczność usług doradczych dla mikroprzedsiębiorstw, zdaniem autorów, znacząco wpływa na orientację rozwojową organizacji innowacyjnych. Omawianą część zeszytu kończy artykuł poświęcony wirtualizacji przedsiębiorstw w kontekście przemian gospodarczych i społecznych, z jakimi mamy do czynienia w ostatnich latach. Zdaniem autorki, wirtualizacja organizacji to wyzwanie organizacyjno-kompetencyjne, którego realizacja daje szansę na podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw.

Kolejna część prezentowanego tomu nosi tytuł „Konkurencyjność przedsiębiorstw i działalność samorządowa”. Miejsce budowania i rozwijania podmiotów gospodarczych jest kluczowe dla tworzenia strategicznych zasobów przedsiębiorstw. Innowacje i przemiany technologiczne są zakorzenione w strukturze przestrzennej i w dużym stopniu zależne od ścieżki rozwoju terytorium. W tym kontekście przedstawione jest zagadnienie Smart City, które tworzy potencjalne obszary zastosowania innowacji technicznych i komunikacyjnych. Sprawny proces świadczenia usług przez samorządy wpływa pozytywnie na decyzje budowania i rozwoju przedsiębiorstw innowacyjnych. Dobra organizacja i wyposażenie w niezbędne, nowoczesne urządzenia infrastrukturalne warunkuje również koszty działalności gospodarczej. Natomiast zmniejszenie ich może być związane z prawidłowym wykonywaniem zadań samorządów. Zadania te są na ogół usługowe, a ze względu na znaczenie zaspokajania potrzeb przedsiębiorstw i mieszkańców mają charakter użyteczności publicznej. Samorząd ma bardzo duży wpływ na budowanie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw innowacyjnych poprzez wykonywanie określonych zadań własnych.

W procesach innowacyjnych obok przedsiębiorstw kluczową rolę odgrywają ośrodki naukowe, badawcze i edukacyjne. W piątej części prezentowanego opracowania autorzy skoncentrowali się na współpracy nauki i biznesu oraz projektach innowacyjnych. Instrumentem wykorzystywanym do inicjowania takiej współpracy jest *scouting* technologiczny. W jednym z artykułów przedstawiono model jego działania oraz wykazano jego przydatność i efektywność w ramach funkcjonowania głównych uczelni europejskich. Przedmiotem analizy zawartej w niniejszej części jest również koncepcja Living Lab oraz opis praktycznych możliwości jej zastosowania. Rozważania teoretyczne poparte zostały studium przypadku przygotowanego i testowanego na Uniwersytecie Łódzkim. Bariery w kooperacji ośrodków naukowych i badawczych jest niedobór talentów. Dlatego do tomu włączono artykuł identyfikujący talenty dla wspólnych projektów sektora przemysłowego i naukowego. Praktycznym aspektem identyfikowania w opracowaniu talentów są rekomendacje dla rozwoju karier absolwentów szkół zawodowych oraz prezentacja innowacyjnego narzędzia internetowego, jakim jest platforma e-learningowa EduBridge.

Dużym walorem publikacji jest też przedstawienie wyników badań na temat efektów aktywności innowacyjnej i współpracy przedsiębiorstw. W ostatniej części zatytułowanej „Efekty aktywności innowacyjnej i współpraca przedsiębiorstw – wyniki badań” zawarto rozważania o źródłach, ograniczeniach, efektach aktywności innowacyjnej instytucji wsparcia biznesu w małych innowacyjnych

przedsiębiorstwach, wyniki badań empirycznych nt. współpracy przedsiębiorstw w korytarzu łódzko-warszawskim oraz motywach i barierach współpracy przedsiębiorstw w klastrach. Swoje doświadczenia badawcze przedstawiła w niniejszej części zeszytu naukowego kadra naukowa Uniwersytetu Łódzkiego, Szczecińskiego, Politechniki Łódzkiej i Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie. Z tego powodu część szósta jest przykładem poszukiwania, identyfikowania dobrej wiedzy, wychodzącej z organizacji innowacyjnych i transferowania jej do przedsiębiorstw lub ośrodków wsparcia biznesu.

Przedstawiona publikacja jest przykładem poszukiwania korzyści i identyfikowania barier w działalności innowacyjnej przedsiębiorstw i ośrodków naukowych i badawczych, w celu pokazania dobrych przykładów dla biznesu. Mamy nadzieję, że zeszyt okaże się przydatny w dalszych badaniach naukowych i wzbudzi zainteresowanie przedsiębiorców, zwłaszcza tych, którzy wprowadzają innowacje na rynek.

prof. zw. dr hab. Piotr Niedzielski
Dziekan Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług
Uniwersytetu Szczecińskiego

dr hab. Dariusz Trzmielak
Członek Zarządu Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków
Innowacyjności i Przedsiębiorczości w Polsce